

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou v právní věci žalobkyně: **P. E.**, státní příslušnost Nigerijská federativní republika, zastoupena JUDr. Annou Doležalovou, MBA, advokátkou se sídlem Veleslavínova 55/12, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, Praha 7, Nad Štolou 3, k žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3.1.2014 č.j. OAM-136/ZA-ZA06-P07-2012, **o udělení mezinárodní ochrany**

t a k t o :

- I. Žaloba **se z a m í á .**
- II. Žádnému z účastníků **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.
- III. **Odměna advokátky** JUDr. Anny Doležalové, MBA **se určuje částkou 3.400,- Kč**, která bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.
- IV. Česká republika **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

[1] Žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany byla vyhodnocena jako nepřipustná.

[2] Žalobkyně podala u zdejšího soudu žalobu dne 24.1.2014 proti v záhlaví označenému rozhodnutí, ve které uvedla následující žalobní body:

- žalovaný porušil § 3 správního řádu, neboť nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou pochybnosti a v dostatečném rozsahu,
- žalovaný nesprávně vyhodnotil § 25 zákona o azylu, neboť nebyly důvody pro zastavení řízení,
- žalobkyně splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu stanovené v § 12 zákona o azylu a s tím v souvislosti i v § 14 zákona o azylu, neboť v případě návratu jí hrozí nebezpečí vážné újmy.

[3] Žalobkyně současně v žalobě požádala o ustanovení zástupce z řad advokátů, konkrétně JUDr. Annu Doležalovou, o které je jí známo, že se dané problematice věnuje a dále uvedla, že žaloba bude blíže konkretizována za pomoci právního zástupce. Současně žalobkyně požádala o přiznání odkladného účinku a v závěru žaloby navrhla napadené rozhodnutí zrušit a vrátit žalovanému k dalšímu řízení. Usnesením zdejšího soudu ze dne 26.2.2014 č.j. 62Az 5/2014-26 byl žalobkyni ustanoven zástupce z řad advokátů shodně jak žalobkyně v žalobě požadovala. Krajský soud v Ostravě dne 20.3.2014 usnesením pod č.j. 62Az 5/2014-32 žalobě nepřiznal odkladný účinek.

[4] Žalovaný k žalobě uvedl, že tvrzenými problémy žalobkyně s jejím otcem se zabývali v rámci správního řízení o její první žádosti, neshledal azylově relevantní pronásledování žadatelky a tedy důvod pro udělení azylu a rozhodnutí správního orgánu bylo následně potvrzeno příslušným krajským soudem a Nejvyšším správním soudem v Brně. Žadatelka neuvedla v současném řízení žádné aktuální skutečnosti, které by měl správní orgán nově posuzovat, naopak sama připustila, že tento důvod podání její opakované žádosti, tj. problémy s otcem, je shodný s jejím dřívějším řízením. Navrhl žalobu zamítnout.

[5] Žalovaný svým rozhodnutím ze dne 3.1.2014 vyhodnotil žádost o udělení mezinárodní ochrany jako nepřipustnou podle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb. o azylu a řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavil. Rozsáhle své rozhodnutí odůvodnil a mimo jiné uvedl, že po posouzení důvodů pro podání opakované žádosti správní orgán konstatuje, že jmenovaná uvádí naprosto stejné důvody svého odchodu z vlasti a neochoty se do Nigérie opětovně vrátit, jako uváděla v průběhu

správního řízení o její první žádosti, tj. problémy s jejím otcem, který jako muslim údajně nesouhlasil s tím, aby se přiklonila ke křesťanství. Tyto problémy již byly hodnoceny v prvním řízení a nebyly shledány jako relevantní pro přiznání jakékoliv formy mezinárodní ochrany. Dále uvedl, že nemůže pominout fakt, že i v současně vedeném správním řízení žadatelka ve svých výpovědích uvedla řadu prokazatelně zcela lživých informací stran její deklarované křesťanské víry, a to s nejvyšší pravděpodobností s cílem přisoudit svému azylovému příběhu závažnější podstatu než ve skutečnosti má. Za naprosto absurdní je pak nucen správní orgán označit tvrzení žadatelky, že v případě návratu do vlasti se obává otce, který by jako muslim nesouhlasil s jejím příklonem ke křesťanství, když žadatelka současně uvedla, že již řadu let nemá žádné informace o tom, kde se její otec či celá rodina nachází. Správní orgán dále poukázal na informace o zemi původu, které ve svém odůvodnění citoval a po shrnutí informací ze všech zdrojů, které měl k dispozici, označil tvrzení žadatelky o probíhajícím válečném konfliktu mezi křesťany a muslimy v zemi jejího původu, kterého se údajně obává, za zcela nepodložené a evidentně účelové. Žalovaný odůvodnil i posouzení otázky doplňkové ochrany.

[6] Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobkyně ve své žádosti ze dne 27.1.2009 uvedla jako důvod udělení mezinárodní ochrany obavu ze svého otce, který by jí zabil za to, že nechce být muslimkou, ale chce přijmout křesťanskou víru. Otec jako muslim toto odmítl. V lednu 2009 otec napadl její sestru, bodl ji nožem do břicha, což je v souladu s muslimskými zákony. Sestra zemřela. Stejně jako sestru chtěl zabít i ji, avšak matka ji vysvobodila ze zamčeného pokoje a řekla, aby utekla. Utekla tak do kostela a tam ji potkal duchovní, který jí pomohl odjet do ČR. Jiný důvod této žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvedla. Stejně tak i z protokolu o pohovoru k této žádosti dne 11.3.2009 vyplynulo, že od r. 2008 měla problémy s otcem, který nesouhlasil s tím, aby ona přijala křesťanskou víru. Otec dělal její sestře obřízku, sestra zemřela a jí s pomocí matky se podařilo uprchnout. Dále uvedla, že pochází ze státu Kaduna. Při pohovoru dne 14.4.2010 uvedla, že její sestra byla obřezána a zemřela, obřízku dělal její otec a jeho gang a chtěli také obřezat ji, což odmítla. Matka jí poradila, aby utekla. Žalovaný rozhodnutím ze dne 13.9.2010 č.j. OAM-55/VL-18-ZA09-2009 mezinárodní ochranu podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu neudělil. K žalobě podané proti tomuto rozhodnutí rozhodoval Krajský soud v Ostravě pod sp. zn. 64Az 9/2010, a tuto zamítnul. Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 8.3.2012 č.j. 7Azs 3/2012-44, kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 31.8.2011 odmítnul pro nepřijatelnost. Dále ze správního spisu zjištěno, že žalobkyně podala dne 16.5.2012 v pořadí druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ve které uvedla jediný důvod pro její udělení, a to problémy se svým otcem. Uvedla, že od ledna 2009 měla se svým otcem problémy ve věci týkající se ženské obřízky. Její sestra, kterou donutil k ženské obřízce, kvůli tomu zemřela. Bylo to několik měsíců před jejím vycestováním. Poté otec chtěl, aby ji podstoupila i ona. Otec vyznává islám a křesťany nemá rád. Žalobkyně sama uvedla, že je křesťanského vyznání. Z protokolu o pohovoru k žádosti ze dne 29.5.2012 zjištěno, že žalobkyně blíže uvedla, že žila v Chomutově se svým českým přítelem a současnou žádost podává proto, že nemá žádnou rodinu, nemá žádný domov, nemá se na koho v Africe obrátit a do Nigérie se nechce vrátit. Pochází ze státu Kaduna, kde existují problémy mezi muslimy a křesťany, kteří mezi sebou válčí. Na

otázku, jaké nové skutečnosti oproti předcházejícímu řízení nastaly, uvedla, že minule uváděla problémy, které měla ve své rodině, v ČR už je 2 nebo 3 roky a o své rodině nic neví. Důvody žádosti se změnily, jak už řekla, křesťané a muslimové mezi sebou bojují, ona pochází z muslimské rodiny ze severní Nigérie a má strach, že se stane obětí těchto náboženských konfliktů. V případě návratu do vlasti se obává, že by byla zabita, protože tam momentálně probíhá válka a bojí se nejen války, ale i svého otce. Dále uvedla, že když žila v Nigérii, neměla osobní svobodu, každý den měla problémy se svým otcem, který ji nutil k praktikování muslimského náboženství. Ve vesnici, odkud pochází, se praktikuje ženská obřizka, některé dívky to nepřežijí. Otec rozhodl, že sestra podstoupí obřizku, avšak zemřela. Ona obřizku odmítla, otec ji zamkl v pokoji, ale matka ji pustila. To bylo naposledy, kdy svou rodinu viděla. Obsahem správního spisu jsou zprávy o situaci v zemi původu, a to konkrétně Informace o Nigérii předložené žadatelkou ve správním řízení pod názvem „Masakr v Yobe: 60 zabitých při útoku ozbrojenců na tržišti“ ze 4.5.2012, dále Informace o názvu „Hrozba, kterou představuje skupina Boko Haram pro Nigérii, Afriku i další území“ z 23.4.2012, Informace BBC News z 11.1.2012 „Kdo jsou islámisté z nigerijské skupiny Boko Haram“, dále jsou založeny Informace o Nigérii vyžádány z iniciativy správního orgánu, a to Informace zpracovány zastupitelským úřadem ČR v Abuij dne 26.7.2013 „Souhrnná teritoriální informace Nigérie“, Informace Ministerstva vnitra Velké Británie z ledna 2013 „Nigérie“, konkrétně směrnice pro posuzování žádosti o azyl, zpráva Ministerstva zahraničí USA z 19.4.2013 na téma Nigérie „Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2012“, Informace MZV z 12.11.2012 na téma neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu, lékařská péče, náboženství smíšené rodiny (křesťansko-muslimské), situace v Deltě Nigeru atd., Informace MZV ze dne 6.8.2013 se zaměřením na situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, Informace Freedom House z ledna 2013 nazvané „Svoboda ve světě 2013 – Nigérie“, Informace Amnesty International z 23.5.2013 nazvané „Výroční zpráva Amnesty International 2013, Informace Human Rights Watch z ledna 2013 nazvané „Výroční zpráva Human Rights Watch 2013“, Informace ACCORD z 6.9.2012 nazvané „Nigérie: Boko Haram“ a Zpráva ACCORD z 21.6.2011 nazvaná „Nigérie: Ženy, děti, sexuální orientace, zdravotní zabezpečení“. Ze všech těchto zpráv vyplynulo, že ač situace v zemi není jednoduchá, zejména s ohledem na situaci na severu země, v zemi neprobíhá vnitřní válečný konflikt. Dále zjištěno, že předchozí pobyt žadatele o mezinárodní ochranu v zahraničí Nigerijské státní orgány nezajímá.

[7] Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s.ř.s.), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaným (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.).

[8] Podle ust. § 10a písm. e) zákona o azylu žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná, podal-li cizinec opakovaně žádost o udělení mezinárodní ochrany, aniž by uvedl nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodu pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany.

[9] Podle ust. § 25 písm. i) zákona o azylu řízení se zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná.

[10] S odkazem na citované v odstavci [8] tohoto rozsudku lze konstatovat, že opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany může být úspěšná jen v případě, že splňuje současně dvě podmínky, tj. že musí být uvedeny nové skutečnosti nebo zjištění a za druhé, že tyto skutečnosti nebo zjištění nemohl žadatel bez svého vlastního zavinění tvrdit v předcházejícím řízení, tudíž nemohly být bez zavinění žadatele v předchozím řízení ani správním orgánem zkoumány. Soud zdůrazňuje, že v rámci azylového řízení existují dvě základní povinnosti, a to břemeno tvrzení a břemeno důkazní. Touto otázkou se již zabýval ve svých rozhodnutích Nejvyšší správní soud, konkrétně v rozsudku ze dne 7.12.2005 čj. 4 Azs 151/2005-86, kde uvedl, že: *„Zatímco důkazní břemeno může v některých případech nést i správní orgán, povinnost tvrzení leží vždy na žadateli o azyl. Představa, že by správní orgán sám zjišťoval pronásledování či potenciální ohrožení žadatele o azyl v zemi jeho původu, je zcela nereálná. Žadatel sám nejlépe ví, z jakých důvodů svou zemi původu opustil, zda byl pronásledován a z jakých důvodů. V průběhu řízení o udělení azylu musí žadatel uvést veškeré relevantní důvody, na základě kterých poté správní orgán jeho žádost posoudí“*. Nejvyšší správní soud tak dovedl, že pokud žadatel neuvedl všechny důvody své žádosti o udělení mezinárodní ochrany, jedná se o skutečnost přičitatelnou pouze k jeho tíži a nelze akceptovat, že by neunesení břemena tvrzení mohl zhojit pomocí opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

[11] V dané věci soud tak zkoumal toliko, zda byly dány podmínky pro zastavení řízení podle ust. § 25 písm. i) zákona o azylu, tudíž zda v novém řízení, v pořadí druhém, žalobkyně uplatňovala nové důvody, které ji v předcházejícím řízení nebyly známy, a zda je mohla vůbec z objektivních či legitimních subjektivních příčin uvést. Soud vzal za prokázané, že žalobkyně v prvním řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako důvod uvedla obavu z otce, který jí chce z důvodu jejího vztahu ke křesťanské víře, když on je muslim, zabít a dále z důvodu, že otec ji chtěl udělat obřízku, což ona odmítla. V pořadí druhém řízení pak tvrdila, že se obává otce z důvodu, že požadoval po ní podstoupit ženskou obřízku, kterou již vykonal na její sestře, a tato zemřela. V tomto směru nelze než konstatovat, že žalobkyně ve druhém řízení neuvedla žádnou novou skutečnost podřaditelnou pod důvody udělení mezinárodní ochrany, které jsou vyjádřeny v ustanovení § 12 zákona o azylu, a neuváděla ani žádná zjištění, která by nebyla bez jejího vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodu pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení.

[12] Žalobkyně jako novou skutečnost pojala situaci v zemi původu, kde proti sobě válčí muslimové s křesťany. Tyto důvody jsou bezesporu relevantní k vyhodnocení podmínek pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Otázkou doplňkové ochrany je nutno

se zabývat i v řízení, které bylo zastaveno dle ust. § 25 zákona o azylu. Z usnesení rozšířeného senátu ze dne 25.1.2011, č. j. 5 Azs 6/2010-107, publ. pod č. 2289/2011 Sb. NSS a na www.nssoud.cz, vyplývá, že žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany je nutno posuzovat na základě skutečností, které žadatel uvede či které ve správním řízení jinak vyjdou najevo, a to z hlediska všech zákonných forem mezinárodní ochrany. Nejvyšší správní soud dále v usnesení ze dne 7.4.2011, č. j. 5 Azs 5/2011 uvedl, že ze zásady non-refoulement (čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, sdělení ministerstva zahraničních věcí č. 208/1993 Sb.) vyplývá primární povinnost státu nevystavit žadatele reálné hrozbě závažné újmy podle ust. § 14a zákona o azylu. I za situace, kdy je opakovaná žádost o mezinárodní ochranu nepřipustná, pokud jde o důvody azylové, neznamená to, že nemají být posuzovány též možné důvody doplňkové ochrany (viz. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14.6.2007, č. j. 9 Azs 23/2007-64, a také závěry v rozsudku ze dne 8.9.2010, č. j. 6 Azs 15/2010-82 Sb. Závažnou újmou podle citovaného ustanovení je správní orgán povinen se zabývat, je-li žadatelem o mezinárodní ochranu namítána nebo vyjde-li v průběhu správního řízení jinak najevo. V souzené věci správní orgán plně akceptoval svou povinnost zabývat se i situací v zemi původu a své povinnosti tak dostál.

[13] Soud neshledal důvodnou námitku týkající se splnění podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště (§ 14a odst. 1 zákona o azylu). Za vážnou újmu se považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky (§ 14a odst. 2 zákona o azylu). Soud konstatuje, že žalovaný se podrobně ve svém rozhodnutí touto otázkou zabýval a soud se s názorem žalovaného i za současné situace ztotožnil. Při hodnocení této otázky soudem je však nutno hodnotit stav současný, resp. stav k návratu žalobců do země původu s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího správní soudu (rozhodnutí ze dne 17.3.2008, č.j. 5Azs 80/2007-87), který vyslovil, že *„Pro zjištění okolností rozhodných pro udělení doplňkové ochrany je tedy určující doba případného návratu žadatele o azyl do jeho vlasti. V případě uplatnění čl. 33 Ženevské úmluvy a řešení otázek týkajících se rozhodování o poskytnutí doplňkové ochrany, která je podle aktuální právní úpravy vnitrostátním prostředkem k naplnění požadavku plynoucího ze zásady „nonrefoulement“, je z povahy věci a z podstaty samotného tohoto právního institutu logicky dovoditelné, že dokazování a posuzování skutkových okolností, konkrétně situace v zemi původu žadatele ve vztahu k jeho individuálním poměrům a k dalším faktům, které je sám schopen doložit, nebo které jsou jinak zřejmé, je nutno vázat k okamžiku, kdy má být o doplňkové ochraně rozhodováno, tedy se zřetelem k současnosti, či spíše blízké budoucnosti, nikoli však směrem do minulosti.“* V této souvislosti soud především

zdůrazňuje, že jakkoli je smyslem práva azylu poskytnout žadateli ochranu, nejde o ochranu před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu; azyl jako právní institut je společně s doplňkovou ochranou jednou z forem mezinárodní ochrany, avšak není univerzálním nástrojem pro poskytování ochrany před bezprávním, postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel.

[14] Žalobkyně nesplňuje uvedené podmínky, neboť nebylo zjištěno, že v jejím případě jsou důvodné obavy, že pokud by byla vrácena do své vlasti, hrozilo by jí skutečné nebezpečí vážné újmy, jak je výše uvedeno. Vážná újma i pronásledování může osobě hrozit sice nejen ze strany státu, ale i ze strany nestátních subjektů, tedy i soukromých osob. V dané věci nelze než přisvědčit žalobkyni, že v její vlasti je velmi složitá situace, kdy dochází k občasným ozbrojeným střetům, ke kterým dochází v různých oblastech země. Nicméně správní orgán, i když řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil, přesto se otázkou ev. udělení doplňkové ochrany náležitě a dostatečně zabýval a v odůvodnění svého rozhodnutí se touto otázkou vypořádal.

[15] K námitce žalobkyně stran procesního pochybení, které je citováno v odstavci [2] tohoto rozsudku, soud konstatuje, že žalovaný prováděl dokazování za účelem zjištění stavu věci, o čemž svědčí obsah správních spisů a odůvodnění rozhodnutí. Rozhodnutí žalovaného je dostatečně a přesvědčivě odůvodněno.

[16] Po provedeném řízení soud žalobu zamítl jako nedůvodnou podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. a podle § 51 s.ř.s. rozhodl ve věci bez nařízení jednání se souhlasem účastníků řízení.

[17] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť procesně úspěšný žalovaný právo na náhradu vzniklých nákladů neuplatnil a podle soudního spisu mu ani žádné náklady řízení nevznikly.

[18] Žalobkyni byl ustanoven zástupce z řad advokátů. Zástupkyně účtovala odměnu za jeden úkon právní služby (porada včetně převzetí věci) a paušální náhradu hotových výdajů za jeden úkon. Zástupkyni tak byla přiznána odměna za jeden úkon právní služby ve výši **3.100,- Kč** (dle § 11 odst. 1 písm. b/, ve spojení s ust. § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb.), a dále jedenkrát režijní paušál **300,- Kč** (§ 13 odst. 3 cit. vyhl.), **celkem 3.400,- Kč**.

[19] Výrok o nákladech státu je odůvodněn ustanovením § 35 odst. 8 s.ř.s., podle kterého náklady spojené s ustanovením zástupce platí stát.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 1. prosince 2014

JUDr. Jana Záviská

samosoudkyně